

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI**

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O ZAŠTITI PUČANSTVA OD ZARAZNIH BOLESTI**

Zagreb, srpanj 2008.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI PUČANSTVA OD ZARAZNIH BOLESTI

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakonom o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti («Narodne novine», broj 79/07) utvrđene su zarazne bolesti čije je sprečavanje i suzbijanje od interesa za Republiku Hrvatsku, prava i obveze jedinica lokalne samouprave, zdravstvenih ustanova te pravnih i fizičkih osoba u zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti, mjere za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti te nadzor nad provedbom tih mjera.

- Odredbom članka 3. važećega Zakona taksativno su navedene zarazne bolesti čije je sprečavanje i suzbijanje od interesa za Republiku Hrvatsku.

Zbog novih zaraznih bolesti te bolesti koje su promijenile svoju epidemiologiju ukazuje se nužnim odrediti zarazne bolesti čije je sprečavanje i suzbijanje od interesa za Republiku Hrvatsku podzakonskim propisom, čijim se donošenjem omogućuje promptno reagiranje u cilju zaštite zdravlja ljudi. Stoga se ovim zakonskim prijedlogom daje ovlast ministru nadležnom za zdravstvo za donošenje Liste zaraznih bolesti čije je sprečavanje i suzbijanje od interesa za Republiku Hrvatsku.

Navedeno rješenje je ujedno kompatibilno Screening Reportu Europske komisije od 7. veljače 2007. godine za poglavlje 28. Zaštita zdravlja i potrošača, prema kojem je nadzor nad zaraznim bolestima u Republici Hrvatskoj u temeljnim principima rada, te u zakonskoj regulativi, u velikoj mjeri usklađen sa regulativom Europske unije, ali je zbog potrebe čestih dopuna liste zaraznih bolesti čije je sprečavanje i suzbijanje od državnog interesa potrebno odrediti jednostavniji postupak njihova određivanja. Navedeni Screening Report, Europska komisija donijela je na temelju bilateralnog screeninga održanoga u Bruxellesu 10. i 11. srpnja 2006. godine nakon čega je i Vlada Republike Hrvatske dana, 28. ožujka 2007. godine usvojila pregovaračko stajalište u navedenom pregovaračkom poglavlju.

- Člankom 23. važećega Zakona uređeno je pitanje obvezne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije. S obzirom na potrebu razgraničenja između preventivne i obvezne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije izmjenama članka 23. uređuje se da se preventivna dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija kao posebna mjera provodi radi uklanjanja rizika od pojave i prijenosa zaraznih bolesti, uklanjanja šteta koje nastaju uništavanjem i onečišćenjem hrane te kontaminacije određenih

objekata koje uzrokuju mikroorganizami, štetni člankonošci (Arthropoda) i štetni glodavci. Sukladno izmjenama istoga članka obvezna preventivna dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija kao posebna mjera provodi se radi suzbijanja širenja zaraznih bolesti u određenim objektima, suzbijanja širenja zaraznih bolesti u prometnim sredstvima, brodovima i sl. te suzbijanja širenja zaraznih bolesti u skladištima hrane.

- Vezano uz zdravstveni nadzor nad kliconošama, zaposlenim i drugim osobama odgovarajućim izmjenama članaka 31., 32. i 33. važećega Zakona proširuju se zabrane vezano uz obavljanje određenih poslova u školama i drugim ustanovama za djecu i mladež kao i za zdravstvene radnike i radnike koji obavljaju djelatnost pružanja usluga higijenske njege osoba, ako te osobe boluju od određenih zaraznih bolesti.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU PREDLOŽENOG ZAKONA

Provedba ovoga zakona neće zahtijevati dodatna sredstva iz državnog proračuna Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI PUČANSTVA OD ZARAZNIH BOLESTI PO HITNOM POSTUPKU

Obzirom da se radi o zakonu kojim se usklađuje zakonska regulativa s propisima Europske unije, sukladno članku 161. stavku 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora predlaže se da se zakonski prijedlog donese po hitnom postupku.

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI PUČANSTVA OD ZARAZNIH BOLESTI

Članak 1.

U Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti („Narodne novine“, br. 79/07) u članku 3. stavak 1. mijenja se i glasi:

„Listu zaraznih bolesti čije je sprečavanje i suzbijanje od interesa za Republiku Hrvatsku donosi ministar.“

U stavku 2. i 3. riječi: „stavkom 1.“ zamjenjuju se riječima: „Listom zaraznih bolesti iz stavka 1. ovoga članka“.

Članak 2.

U članku 5. stavku 2. iza riječi: „grada“ dodaje se riječ: „županije“.

Članak 3.

U članku 16. stavku 3. riječi: „najbližu pravnu osobu koja obavlja zdravstvenu djelatnost ili privatnoga zdravstvenog radnika“ zamjenjuju se riječima: „najbliži zavod za javno zdravstvo županije, odnosno Grada Zagreba, a taj zavod Hrvatski zavod za javno zdravstvo.“.

Članak 4.

U nazivu iznad članka 23. i u članku 23. riječ: „Obvezna“ zamjenjuje se riječima: „Preventivna i obvezna“.

Iza stavka 2. dodaju se novi stavci 3. i 4. koji glase:

„Preventivna dezinfekcija, dezinskcija i deratizacija kao posebna mjera provodi se radi:

- uklanjanja rizika od pojave i prijenosa zaraznih bolesti,
- uklanjanja šteta koje nastaju uništavanjem i onečišćenjem hrane te
- kontaminacije objekata iz članka 10. stavka 1. ovoga Zakona koje uzrokuju mikroorganizami, štetni člankonošci (Arthropoda) i štetni glodavci.

Obvezna preventivna dezinfekcija, dezinskcija i deratizacija kao posebna mjera provodi se radi:

- suzbijanja širenja zaraznih bolesti u objektima iz članka 10. stavka 1. ovoga Zakona,
- suzbijanja širenja zaraznih bolesti u prometnim sredstvima, brodovima i sl. te
- suzbijanja širenja zaraznih bolesti u skladištima hrane.“.

U dosadašnjem stavku 3. koji postaje stavak 5. iza riječi „indikacija“, dodaju su riječi: „koje utvrđuje specijalist epidemiologije zavoda za javno zdravstvo županije, odnosno Grada Zagreba, koji o tome obavješćuje nadležnog sanitarnog inspektora“.

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 6.

Članak 5.

U članku 24. stavku 1. riječ: „Obveznu“ zamjenjuje se riječima: „Preventivnu i obveznu“.

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„Županije, odnosno Grad Zagreb, gradovi i općine obvezni su omogućiti provedbu preventivne i obvezne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije na svome području sukladno programu mjera iz članka 5. stavka 1. ovoga Zakona.“.

Dosadašnji stavci 2.- 5. postaju stavci 3.- 6.

Članak 6.

U članku 25. iza riječi: „poslova“ dodaju se riječi: „preventivne i“.

Članak 7.

U članku 28. stavku 1. točki 1. riječi: „točke 1.-5.“, brišu se.

Članak 8.

U članku 31. briše se točka i dodaju se riječi:“ i ostalih zaraznih bolesti prema epidemiološkoj indikaciji.“.

Članak 9.

U članku 32. u stavku 1. i 2. iza riječi: „aktivne tuberkuloze“, dodaju se riječi:“ i ostalih zaraznih bolesti prema epidemiološkoj indikaciji.“.

Članak 10.

U članku 33. briše se točka i dodaju se riječi:“ i ostalih zaraznih bolesti prema epidemiološkoj indikaciji.“.

Članak 11.

Članak 38. mijenja se i glasi:

„Zdravstveni odgoj osoba iz članka 37. ovoga Zakona provode zdravstvene ustanove i druge pravne osobe koje ispunjavaju posebne uvjete propisane pravilnikom koji donosi ministar.“

Članak 12.

U članku 49. stavak 1. mijenja se i glasi:

„Nadležni sanitarni inspektor naređuje obveznu protuepidemijsku dezinfekciju prilikom pojave kolere, kuge, virusnih hemoragijskih groznica, bjesnoće, difterije, trbušnog tifusa, dječje paralize, dizenterije, virusne žutice tipa A, SARS-a i legionarske bolesti te drugih zaraznih bolesti ako postoje epidemiološke indikacije.“

Članak 13.

U članku 60. stavku 1. riječi: „rješenja i“ brišu se.

Članak 14.

U članku 61. stavku 1. iza riječi: “rješenja“ dodaju se riječi: “i sprovodnice“.

Članak 15.

U članku 62. stavku 1. riječi: “rješenja i“ i u stavku 2. riječi „Rješenje i“ brišu se.

Članak 16.

U članku 69. stavku 2. točka 10., mijenja se i glasi:

“10. narediti obavljanje općih, posebnih, sigurnosnih i drugih mjera.“.

Članak 17.

U članku 76. stavku 1. dodaje se nova točka 7. koja glasi:

„7. ako ne obavi imunizaciju, seroprofilaksu i kemoprofilaksu ili ih ne obavi na način određen ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona (članak 40. - 43.),“

Iza dosadašnje točke 7. koja postaje točka 8., dodaje se točka 9. koja glasi:

„9. ako je na radnom mjestu zatečen radnik bez uredno ovjerene sanitarne iskaznice.“.

Članak 18.

Pravilnik iz članka 11. ovoga Zakona ministar će donijeti u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 19.

Listu zaraznih bolesti iz članka 1. ovoga Zakona ministar će donijeti u roku od 8 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 20.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Odredbom ovoga članka daje se ovlast ministru nadležnom za zdravstvo za donošenje Liste zaraznih bolesti čije je sprečavanje i suzbijanje od interesa za Republiku Hrvatsku.

Uz članak 2.

Odredba članka 5. važećega zakona usklađuje se s odredbom članka 4. istoga zakona kojim je uređeno da su Republika Hrvatska, županije, odnosno Grad Zagreb, općine i gradovi obvezni osigurati provođenje mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti propisane ovim Zakonom te sredstva za njihovo provođenje kao i stručni nadzor nad provođenjem tih mjera.

Uz članak 3.

Člankom 16. stavkom 3. važećeg zakona uređeno je da doktor medicine ili drugi zdravstveni radnik koji utvrdi oboljenje, sumnju na oboljenje ili smrt od zarazne bolesti, a nije u službi na radnom mjestu, obavezan je o tome bez odgode izvijestiti najbližu pravnu osobu koja obavlja zdravstvenu djelatnost ili privatnoga zdravstvenog radnika.

Izmjenama navedene odredbe uređuje se obveza zdravstvenog radnika koji utvrdi oboljenje, sumnju na oboljenje ili smrt od zarazne bolesti, a nije u službi na radnom mjestu, da o tome bez odgode izvijestiti najbliži zavod za javno zdravstvo županije odnosno Grada Zagreba, a s obzirom na nadležnosti tih zdravstvenih ustanova određenih Zakonom o zdravstvenoj zaštiti.

Uz članak 4.

Zbog potrebe razgraničenja između preventivne i obvezne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije izmjenama članka 23. važećega zakona uređuje se da se preventivna dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija kao posebna mjera provodi radi uklanjanja rizika od pojave i prijenosa zaraznih bolesti, uklanjanja šteta koje nastaju uništavanjem i onečišćenjem hrane te kontaminacije određenih objekata koje uzrokuju mikroorganizami, štetni člankonošci (Arthropoda) i štetni glodavci.

Prema predloženom rješenju obvezna preventivna dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija kao posebna mjera provodi se radi suzbijanja širenja zaraznih bolesti u određenim objektima, suzbijanja širenja zaraznih bolesti u prometnim sredstvima, brodovima i sl. te suzbijanja širenja zaraznih bolesti u skladištima hrane.

Uz članak 5.

Propisuje se obveza županija, odnosno Grada Zagreba, gradova i općina da omoguće provedbu preventivne i obvezne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije na svome području sukladno programu mjera iz članka 5. stavka 1. važećega Zakona.

Stavak 1. članka 24. važećega zakona usklađuje se s člankom 4. ovoga zakonskog prijedloga.

Uz članak 6.

Usklađenje sa člankom 4. ovoga zakonskoga prijedloga.

Uz članak 7.

Odredbom ovoga članka uređuje se da zdravstveni nadzor obuhvaća zdravstveni pregled prije stupanja u radni odnos svih osoba iz članka 26. važećega zakona.

Uz članak 8. - 10.

Izmjenama članaka 31., 32. i 33. važećega zakona proširuju se zabrane vezano uz obavljanje određenih poslova u školama i drugim ustanovama za djecu i mladež kao i za zdravstvene radnike i radnike koji obavljaju djelatnost pružanja usluga higijenske njege osoba, ako te osobe boluju od određenih zaraznih bolesti.

Uz članak 11.

Odredbom ovoga članka uređuje se da zdravstveni odgoj osoba koje na svojim radnim mjestima u proizvodnji ili prometu hranom dolaze u dodir s hranom i predmetima koji dolaze u neposredan dodir s hranom te osoba koje rade na pripremi i serviranju hrane provode zdravstvene ustanove i druge pravne osobe koje ispunjavaju posebne uvjete propisane pravilnikom koji donosi ministar.

Uz članak 12.

Izmjenama stavka 1. članka 49. važećega zakona preciznije se uređuju pitanja vezana uz naređivanje obvezne protuepidemijske dezinfekcije u slučaju određenih zaraznih bolesti.

Uz članak 13.

Izmjenom članka 60. stavka 1. važećega zakona pojednostavljuje se postupak za prijenos umrlih osoba na način da se isti obavlja na temelju sprovednice nadležnog sanitarnog inspektora.

Uz članak 14.

Dopunjuje se odredba članka 61. stavka 1. važećeg zakona na način da se umrle osobe mogu se prenositi iz inozemstva u Republiku Hrvatsku samo na temelju rješenja i sprovednice ministarstva koje se izdaje uz suglasnost ministarstva nadležnog za unutarnje poslove.

Uz članak 15.

Obrazloženje kao uz članak 13.

Uz članak 16.

Uređuje se da uz naredbu za obavljanje opće, posebne i sigurnosne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije sanitarni inspektor može narediti i obavljanje drugih mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti.

Uz članak 17.

Propisuju se prekršaji za povrede određenih odredaba zakona.

Uz članak 18.

Određuje se rok za donošenje pravilnika o uvjetima koje moraju ispunjavati zdravstvene ustanove i druge pravne osobe za provođenje zdravstvenog odgoja.

Uz članak 19.

Određuje se rok za donošenje Liste zaraznih bolesti iz članka 1. ovoga Zakona

Uz članak 20.

Određuje se dan stupanja na snagu ovoga Zakona.

ODREDBE VAŽEĆEGA ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Članak 3.

Prema ovome Zakonu, zaraznim bolestima čije je sprečavanje i suzbijanje od interesa za Republiku Hrvatsku, smatraju se:

1. Aktivna tuberkuloza (*Tuberculosis activa*)
2. Amebijaza (*Amoebiasis*)
3. Akutna mlohava paraliza (*Paralysis acuta flaccida*)
4. Bakterijski meningitis (*Meningitis purulenta*)
5. Bakterijska sepsa (*Sepsis purulenta*)
6. Bjesnoća (*Rabies*)
7. Botulizam (*Botulismus*)
8. Brill-Zinsserova bolesti (*Morbus Brill-Zinsser*)
9. Bruceloza (*Brucellosis*)
10. Creutzfeldt-Jakobova bolest (*Morbus Creutzfeldt-Jakob, CJ i vCJ*)
11. Crni prišt (*Anthrax*)
12. Crvenka/Kongenitalna rubeolarna embriopatija (*Rubeola/Embriopathia rubeolaris congenitalis*)
13. Difterija (*Diphtheria*)
14. Dizenterija (*Dysenteria bacilaris*)
15. Dječja paraliza (*Poliomyelitis anterior acuta*)
16. EHEC-bolest uzrokovana enterohemoragičnom Ešerihijom koli
17. Ehinokokoza (*Echinococcosis*)
18. Enterokolitis (*Enterocolitis*)
19. Enteroviroze (*Enteroviroses*)
20. Erizipel (*Erysipelas*)
21. Erlihioza (*Erlichyosis*)
22. Fasciolijaza (*Fascioliasis*)
23. Gripa (*Influenza*)
24. Guba (*Lepra*)
25. Helmintoze (*Helmintoses*)
26. Hemoragijska groznica s bubrežnim sindromom (*Febris haemorrhagica cum syndroma renale*)
27. Hripavac (*Pertussis*)
28. Infekcijska mononukleoza (*Mononucleosis infectiosa*)
29. Invazivna bolest uzrokovana *Haemophilus influenzae* tipa B (sepsis, meningitis, arthritis, osteomyelitis)
30. Invazivna bolest uzrokovana *Streptokokom pneumoniae* (sepsis, meningitis)
31. Jersinioza (*Yersiniosis*)
32. Kampilobakterioza (*Campylobacteriosis*)
33. Kapavac (*Gonorrhoea*)
34. Klamidijaza (*Chlamydiasis*) i ostale SPB
35. Kolera (*Cholera*)
36. Kriptosporidioza (*Cryptosporidiosis*)
37. Krpeljni meningoencefalitis (*Meningoencephalitis ixodidea*)
38. Kuga (*Pestis*)
39. Lamblijaza (*Giardiasis*)
40. Legionarska bolest i legioneloze (*Legionellosis*)

41. Leptospiroze (Leptospiroses)
42. Listerioza (Listeriosis)
43. Lišmanijaza kožna/visceralna (Leishmaniasis cutanea/visceralis)
44. Lyme borelijoza (Lyme borreliosis)
45. Lymphogranuloma venereum
46. Malarija (Malaria)
47. Mediteranska pjegava groznica (Febris mediterranea exanthematica)
48. Meningokokni meningitis/sepsa (Meningitis epidemica/sepsis)
49. Murini tifus (Typhus murinus)
50. Ospice (Morbilli)
51. Ornitoza-psitakoza (Ornithosis-psittacosis)
52. Papatači groznica (Febris pappataci)
53. Pjegavac (Typhus exanthematicus)
54. Povratna groznica (Febris recurrens)
55. Q groznica (Febris Q)
56. Salmoneloza (Salmonellosis)
57. SARS
58. Sifilis (Syphilis)
59. Sindrom stečenog nedostatka imuniteta (AIDS)
60. Streptokokna upala grla, šarlah (Angina streptococcica, scarlatina)
61. Svrab (Scabies)
62. Tetanus (Tetanus)
63. Toksoplazmoza (Toxoplasmosis)
64. Trbušni tifus (Typhus abdominalis)
65. Trihinelozna (Trichinellosis)
66. Trovanje hranom (osim salmonela) (Toxiinfectio alimentaris)
67. Tularemija (Tularemia)
68. Upala pluća (Pneumonia, bronchopneumonia)
69. Ušljivost glave/tijela (Pediculosis capitis/corporis)
70. Virusni gastroenterokolitis (Gastroenterocolitis virosa)
71. Virusna žutica A, B, C, D, E, G (Hepatitis virosa A, B, C, D, E, G)
72. Virusna žutica neoznačena (Hepatitis virosa nonspecificata)
73. Virusne hemoragijske groznice (Febres haemorrhagicae virosae)
74. Virusni meningitis (Meningitis virosa)
75. Vodene kozice, herpes zoster (Varicella, herpes zoster)
76. Zarazna upala mozga (Encephalitis)
77. Zaušnjaci (Parotitis epidemica)
78. Žuta groznica (Febris flava)
79. Nosilaštvo HBsAg
80. Nosilaštvo HCV protutijela
81. Nosilaštvo HIV protutijela (HIV infectio)
82. Nosilaštvo S. typhi.

Ako se pojavi opasnost od zarazne bolesti koja nije određena stavkom 1. ovoga članka, a koja može ugroziti pučanstvo Republike Hrvatske, ministar može odrediti da se i na tu zaraznu bolest primjenjuju mjere određene ovim Zakonom kao i druge potrebne mjere.

U slučaju opasnosti od zarazne bolesti koja nije određena stavkom 1. ovoga članka, a koja u većoj mjeri može ugroziti pučanstvo Republike Hrvatske, Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra može takvu bolest proglasiti zaraznom bolešću čije je sprečavanje i

suzbijanje od interesa za Republiku Hrvatsku, kao i odrediti odgovarajuće mjere, uvjete, način provođenja, izvršitelje te sredstva za provođenje.

U slučaju proglašenja epidemije zarazne bolesti ili opasnosti od epidemije zarazne bolesti sukladno odredbi članka 2. stavka 4. ovoga Zakona ili ako je opasnost od epidemije ili pandemije zarazne bolesti proglasila Svjetska zdravstvena organizacija ili nadležno tijelo Europske unije Vlada Republike Hrvatske je ovlaštena na prijedlog ministra utvrditi bitan interes Republike Hrvatske za nabavu roba, usluga i radova u cilju sprečavanja i suzbijanja te zarazne bolesti.

Članak 5.

Godišnji program mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti donosi ministar na prijedlog Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

Na temelju programa iz stavka 1. ovoga članka, godišnji program mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti za područje općine, grada, odnosno Grada Zagreba, donosi nadležno tijelo općine, poglavarstvo grada, odnosno Grada Zagreba, a na prijedlog nadležnog zavoda za javno zdravstvo.

Programi iz stavka 1. i 2. ovoga članka donose se najkasnije do 31. siječnja za tekuću godinu te se njima utvrđuju mjere, izvršitelji programa, sredstva, rokovi te način plaćanja i provedba programa.

3. Prijavljivanje

Članak 16.

Obvezi prijavljivanja zaraznih bolesti podliježu:

- 1) svako oboljenje ili smrt od zarazne bolesti iz članka 3. stavka 1. i 3. ovoga Zakona,
- 2) svaka sumnja na oboljenje od Brill-Zinsserove bolesti, kolere, kuge, pjegavca, žute groznice ili virusnih hemoragijskih groznica i SARS-a,
- 3) svaka epidemija zarazne bolesti iz članka 3. stavka 1. i 3. ovoga Zakona,
- 4) epidemije drugih zaraznih bolesti iz članka 3. stavka 2. ovoga Zakona,
- 5) svako izlučivanje klica trbušnog tifusa,
- 6) svako nošenje antigena virusne žutice tipa B i C i antitijela na virus sindroma stečenog nedostatka imuniteta i
- 7) svaki neuobičajeni događaj koji može ukazivati na zlouporabu biološkog agensa ili epidemiju nepoznatog uzroka.

Pravna osoba koja obavlja zdravstvenu djelatnost i privatni zdravstveni radnici, prema mjestu nastanka zarazne bolesti prijavu podnose nadležnom zavodu za javno zdravstvo županije, odnosno Grada Zagreba i istodobno Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo.

Doktor medicine ili drugi zdravstveni radnik koji utvrdi oboljenje, sumnju na oboljenje ili smrt od zarazne bolesti iz stavka 1. ovoga članka, a nije u službi na radnom mjestu, obavezan je o tome bez odgode izvijestiti najbližu pravnu osobu koja obavlja zdravstvenu djelatnost ili privatnoga zdravstvenog radnika.

5. Obvezna preventivna dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija

Članak 23.

Obvezna preventivna dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija provodi se radi:

- sprečavanja pojave zaraznih bolesti,
- suzbijanja širenja zaraznih bolesti u objektima iz članka 10. stavka 1. ovoga Zakona koji podliježu sanitarnom nadzoru,
- suzbijanja širenja zaraznih bolesti u prometnim sredstvima, brodovima i sl.,
- suzbijanja širenja zaraznih bolesti u skladištima hrane.

Obvezna preventivna dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija obavlja se radi sprečavanja pojave zaraznih bolesti sukladno utvrđenom programu iz članka 5. stavka 2. ovoga Zakona u objektima iz članka 10. stavka 1. ovoga Zakona.

Obvezna preventivna dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija provodi se na temelju epidemioloških indikacija ili na temelju obavljenog sanitarnog nadzora nadležnog sanitarnog inspektora.

Provođenje obveznih preventivnih mjera dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije naređuje nadležni sanitarni inspektor.

Članak 24.

Obveznu preventivnu dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju provode pravne osobe koje obavljaju zdravstvenu djelatnost i druge pravne osobe koje je ministar ovlastio za provođenje tih mjera, a sukladno programu iz članka 5. ovoga Zakona.

Stručni nadzor nad provedbom preventivne i obvezne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije provodi nadležni zavod za javno zdravstvo županije, odnosno Grada Zagreba.

Ako mjere preventivne i obvezne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije provodi zavod za javno zdravstvo županije, odnosno Grada Zagreba, stručni nadzor nad provedbom tih mjera provodi Hrvatski zavod za javno zdravstvo.

Stručni nadzor iz stavka 2. i 3. ovoga članka financira se iz sredstava općina, gradova, županija, odnosno Grada Zagreba, korisnika objekta iz članka 10. stavka 1. ovoga Zakona ili drugih obveznika provedbe mjera sukladno programu iz članka 5. ovoga Zakona.

O provedenom stručnom nadzoru iz stavka 2. i 3. ovoga članka izrađuju se izvješća čiji sadržaj, obrazac i način izrade propisuje ministar.

Članak 25.

Pravilnik o uvjetima glede stručne spreme radnika, tehničke opremljenosti, prostorija i drugih uvjeta kojima moraju udovoljavati pravne osobe koje obavljaju zdravstvenu djelatnost i druge pravne osobe za obavljanje poslova obvezne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije donosi ministar.

Članak 28.

Zdravstveni nadzor obuhvaća:

1. zdravstveni pregled prije stupanja u radni odnos osoba iz članka 26. točke 1. – 5. ovoga Zakona,
2. povremene zdravstvene preglede tijekom radnog odnosa,
3. zdravstveni pregled poslije preboljenih zaraznih bolesti iz članka 3. ovoga Zakona,
4. zdravstveni pregled nakon ulaska u Republiku Hrvatsku i tijekom razdoblja inkubacije, ovisno o zaraznoj bolesti.

Povremeni zdravstveni pregled tijekom radnog odnosa za osobe koje obavljaju poslove u proizvodnji ili prometu hrane ili opskrbi pučanstva pitkom vodom iz članka 26. točke 1. ovoga Zakona, obavlja se na kliconoštvo svakih šest mjeseci, a ostali zdravstveni pregledi jedanput godišnje. Zdravstveni pregledi tih osoba obavljaju se i kada se zarazne bolesti pojave na radnom mjestu ili u njihovom kućanstvu te kada za to postoje epidemiološke indikacije, a na prijedlog nadležnog sanitarnog inspektora, doktora opće (obiteljske) medicine, odnosno doktora medicine specijalista epidemiologije. Povremeni zdravstveni pregled tijekom radnog odnosa za osobe iz članka 26. točke 2. – 6. ovoga Zakona obavlja se jedanput godišnje.

Povremeni zdravstveni pregled tijekom radnog odnosa za osobe iz članka 26. točke 7. ovoga Zakona obavlja se dva puta godišnje.

Zdravstveni pregled osoba iz članka 26. točke 8., 9. i 10. ovoga Zakona obavlja se odmah pri ulasku u Republiku Hrvatsku, a nadzor traje tijekom razdoblja inkubacije određenog za pojedinu zaraznu bolest.

Zdravstveni pregledi iz stavka 1. točke 1. – 4. ovoga članka obavljaju se u zavodima za javno zdravstvo županija, odnosno Grada Zagreba i u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo.

Članak 31.

U školama i drugim ustanovama za djecu i mladež ne smiju raditi osobe koje boluju od aktivne tuberkuloze (tuberkuloze tijekom izlučivanja uzročnika), a u predškolskim ustanovama i osobe koje izlučuju uzročnike crijevnih zaraznih bolesti.

Članak 32.

Zdravstveni radnici kao i druge zaposlene osobe u pravnim osobama koje obavljaju zdravstvenu djelatnost i ustanovama socijalne skrbi te privatni zdravstveni radnici ne smiju se baviti pregledima, liječenjem, njegom i usluživanjem bolesnika odnosno štićenika, ako boluju od aktivne tuberkuloze.

Osobe koje boluju od aktivne tuberkuloze, ne smiju raditi u proizvodnji, opremanju i izdavanju lijekova i medicinskih proizvoda.

Članak 33.

Radnici zaposleni u pravnim osobama te kod fizičkih osoba koje samostalno obavljaju djelatnost pružanja usluga higijenske njege osoba kao i poslove unošenja boja i stranih tijela u kožu i sluznice ne smiju obavljati te poslove ako boluju od aktivne tuberkuloze ili od gnojnih, odnosno parazitaranih bolesti kože.

Članak 38.

Zdravstveni odgoj osoba iz članka 37. ovoga Zakona provode zavod za javno zdravstvo županija, odnosno Grada Zagreba i Hrvatski zavod za javno zdravstvo.

Članak 49.

Obvezna protuepidemijska dezinfekcija obavlja se prilikom pojave kolere, kuge, virusnih hemoragijskih groznica, bjesnoće, difterije, trbušnog tifusa, dječje paralize, dizenterije, virusne žutice tipa A, SARS-a i legionarske bolesti te drugih zaraznih bolesti ako postoje epidemiološke indikacije.

Obvezna protuepidemijska dezinfekcija obavlja se tijekom bolesti, odnosno kliconoštva (dezinfekcija u tijeku) ili nakon ozdravljenja, odnosno smrti bolesnika ili kliconoše (završna dezinfekcija), a obuhvaća:

- lučevine i izlučine bolesnika ili kliconoše,
- osobne i druge predmete iz okoline bolesnika ili kliconoše,
- stambene i druge prostorije u kojima boravi ili je boravio bolesnik ili kliconoša te uređaje i sustave koji su put prijenosa i mjesto razmnožavanja uzročnika,
- prijevozna sredstva kojima je prevezen bolesnik ili kliconoša, odnosno osoba umrla od određene zarazne bolesti.

Članak 60.

Prijenos umrlih osoba koje nisu bile pokopane i koje nisu umrle od zarazne bolesti iz članka 59. stavka 1. ovoga Zakona, obavlja se na području Republike Hrvatske ili iz Republike Hrvatske u inozemstvo na temelju rješenja i sprovodnice koju izdaje sanitarni inspektor u uredu državne uprave u županiji, odnosno Gradskom uredu Grada Zagreba, nadležnom prema mjestu smrti tih osoba.

Rješenje i sprovodnica za prijenos osoba iz stavka 1. ovoga članka u inozemstvo, izdaje se uz prethodnu suglasnost nadležnog tijela za unutarnje poslove.

Članak 61.

Umrle osobe mogu se prenositi iz inozemstva u Republiku Hrvatsku samo na temelju rješenja ministarstva koje se izdaje uz suglasnost ministarstva nadležnog za unutarnje poslove.

Odredba stavka 1. ovoga članka odnosi se i na osobe koje se nalaze u provozu kroz Republiku Hrvatsku.

Članak 62.

Iskopavanje i prijenos umrle osobe iz jednog grobnog mjesta radi pogreba u drugo grobno mjesto, na istom groblju ili u istom naselju ili iz jednog mjesta radi pogreba u drugom mjestu na području Republike Hrvatske ili iz Republike Hrvatske u inozemstvo, obavlja se na temelju rješenja i sprovodnice, koje izdaje sanitarni inspektor u uredu državne uprave u županiji, odnosno Gradskom uredu Grada Zagreba, nadležnom prema mjestu ukopa.

Rješenje i sprovodnica za prijenos umrle osobe u inozemstvo izdaje se uz prethodnu suglasnost nadležnog tijela za unutarnje poslove.

Prijenos ostataka ljudskog leša, koji se iskopavaju nakon proteka deset godina od dana pogreba obavlja se na temelju sprovodnice koju izdaje sanitarni inspektor u uredu državne uprave u županiji, odnosno Gradskom uredu Grada Zagreba, nadležnom prema mjestu ukopa.

Članak 69.

Nadzor nad provedbom mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti, obavljaju nadležni sanitarni inspektori.

U provedbi nadzora, nadležni sanitarni inspektori ovlašteni su:

1. zabraniti kretanje osobama za koje se utvrdi ili sumnja da boluju od određenih zaraznih bolesti,
2. zabraniti okupljanje osoba u školama, kinematografima, javnim lokalima te na drugim javnim mjestima, do prestanka opasnosti od epidemije zaraznih bolesti određenih ovim Zakonom,
3. narediti izolaciju i liječenje osoba oboljelih od zaraznih bolesti određenih ovim Zakonom,
4. osobama koje su oboljele od određenih zaraznih bolesti te kliconošama određenih zaraznih bolesti, zabraniti rad na određenim radnim mjestima, odnosno mjestima na kojima mogu ugroziti zdravlje drugih osoba,
5. narediti udaljenje oboljelih osoba s određenih radnih mjesta,
6. zabraniti rad osobama koje nisu podvrgnute propisanim zdravstvenim pregledima,
7. narediti zdravstveni pregled osoba i materijala za laboratorijsko ispitivanje radi utvrđivanja zaraznih bolesti propisanih ovim Zakonom,
8. zabraniti rad osobama koje nemaju potrebna znanja o zdravstvenoj ispravnosti hrane i osobnoj higijeni,
9. narediti provedbu zdravstvenog odgoja osobama iz članka 37. ovoga Zakona,
10. narediti obavljanje opće, posebne i sigurnosne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije,
11. zabraniti obavljanje opće, posebne i sigurnosne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, zdravstvenoj ustanovi, odnosno drugoj pravnoj osobi, ako ne udovoljavaju propisanim uvjetima, odnosno ako obavljaju tu djelatnost bez ovlaštenja ministra ili ako je obavljaju na nepropisan način,
12. narediti obavljanje povremenih zdravstvenih pregleda,
13. narediti cijepljenje protiv zaraznih bolesti osoba koje su profesionalno izložene riziku,
14. narediti ispitivanje učinkovitosti provedbe dezinfekcije (mikrobiološke čistoće) u objektima za proizvodnju i promet hranom,
15. narediti da se poduzmu i druge propisane mjere za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti.

Članak 76.

Novčanom kaznom u iznosu od 30.000,00 do 80.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. ako ne omogući nadležnom sanitarnom inspektoru kao i nadležnom doktoru opće (obiteljske) medicine ili doktoru medicine specijalistu epidemiologije nesmetano obavljanje nadzora te poduzimanje propisanih mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti (članak 8.),
2. ako ne provodi opće mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti (članak 10.),
3. ako onemogućava provedbu dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije (članak 11. stavak 1.),
4. ako primi u radni odnos osobu bez prethodno obavljenoga zdravstvenog pregleda ili ako ne osigura povremene zdravstvene preglede zaposlenih radnika (članak 28.),
5. ako primi na rad, odnosno zadrži na radu osobu za koju je utvrđeno da je oboljela od određene zarazne bolesti ili da izlučuje klice i parazite (članak 29.,30., 31., 32., 33. i 34.),
6. ako zaposlenim osobama ne osigura stjecanje potrebnog znanja o zdravstvenoj ispravnosti hrane i osobnoj higijeni, odnosno ako na radu zadrži osobu bez potrebnog znanja o zdravstvenoj ispravnosti hrane i osobnoj higijeni (članak 37.),
7. ako obavi prijenos, pogreb i iskopavanje umrlih osoba protivno odredbama članka 58. – 62. ovoga Zakona.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 8.000,00 kuna fizička osoba te odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počinjenog po drugi put, uz novčanu kaznu izreći će se mjera oduzimanja dozvole za obavljanje djelatnosti u trajanju do šest mjeseci, a za prekršaj počinjen treći put uz novčanu kaznu izreći će se mjera trajnog oduzimanja dozvole za obavljanje djelatnosti.